

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 7 d'octubre de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El mal estat i la brutícia d'un edifici desocupat situat al carrer Nou de la Rambla, confrontant amb el seu, li ocasionava molèsties per la proliferació de rates i coloms a l'interior de l'immoble.
- Per aquest motiu, havia contactat amb la Guàrdia Urbana i havia presentat diverses denúncies. Considerava que el Districte de Sants-Montjuïc no havia fet cap tipus d'intervenció arran de les seves denúncies.
- En data 25 de maig de 2022, va presentar un escrit del qual no havia rebut resposta.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sants-Montjuïc** a fi de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 13 d'octubre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 2 de desembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a les denúncies formulades pel ciutadà.

CONSIDERACIONS

1. Les denúncies formulades pel ciutadà

El Districte informa que en relació amb la situació de l'immoble del carrer Nou de la Rambla es va iniciar un expedient de protecció de la legalitat urbanística.

La Sindicatura de Greuges de Barcelona no desconeix que l'article 62.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP) estableix que **la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat en el procediment**. Tanmateix, la llei no exclou aquesta possibilitat.

L'article 4 de la LPACAP disposa que es consideren persones interessades en el procediment administratiu:

- a) Els qui el promoguin com a titulars de drets o interessos legítims individuals o col·lectius.
- b) Els qui, sense haver iniciat el procediment, tinguin drets que puguin ser afectats per la decisió que s'hi adopti.
- c) Aquells els interessos legítims dels quals, individuals o col·lectius, puguin ser afectats per la resolució i es personin en el procediment mentre no s'hagi dictat una resolució definitiva.

En aquest sentit s'expressa la Sentència del Tribunal Suprem, de data 28 de gener de 2019, quan diu:

“Com a regla general, el denunciant, pel simple fet de ser-ho, no té interès legitimador per exigir la imposició de sancions, siguin pecuniàries o d'un altre tipus (...) Aquest

principi general no implica que el denunciant no tingui legitimació en tots els supòsits, ja que la tindrà quan, a més de ser denunciant, hi tingui un interès legítim”.

Cal posar aquests articles de la LPACAP en relació amb la regulació de l'acció pública en matèria d'urbanisme que fa l'article 12 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme. Aquest article disposa que:

1. Qualsevol ciutadà o ciutadana, en exercici de l'acció pública en matèria d'urbanisme, pot exigir davant els òrgans administratius i davant la jurisdicció contenciosa administrativa el compliment de la legislació i del planejament urbanístics, exercici que s'ha d'ajustar al que estableixi la legislació aplicable.
2. L'acció pública a què es refereix l'apartat 1, si és motivada per l'execució d'obres que es considerin il·legals, es pot exercir mentre se'n perllongui l'execució i, posteriorment, fins al venciment dels terminis de prescripció determinats pels articles 207 i 227, sens perjudici del que estableix l'article 210.

L'exercici de l'acció pública en matèria d'urbanisme **connecta directament amb el dret fonamental de la tutela efectiva establert en l'article 24 de la Constitució**. Quan l'ordenament jurídic legitima la ciutadania per exigir el compliment de la legalitat en matèria d'urbanisme sense tenir-hi un interès concret, l'accés a la informació administrativa i la resposta a les possibles impugnacions dels actes administratius que es facin forma part del dret protegit constitucionalment.

2. L'expedient de protecció de la legalitat urbanística

A la informació facilitada pel Districte s'exposa que a l'expedient consta la tramitació següent:

- 4 de gener de 2022: comunicat intern de la Guàrdia Urbana, amb fotografies.
- 14 de gener de 2022: informe d'inspecció amb fotografies.
- 20 de juny de 2022: nou informe d'inspecció posterior a les denúncies efectuades pel ciutadà promotor de la queixa.
- 22 de juny de 2022: incoació de l'expedient 03-2022-00XXX al senyor José Manuel GL.
- 29 de juliol de 2022: publicació de la incoació de l'expedient al Butlletí Oficial de la Província (BOP), després d'efectuar dos intents infructuosos.
- En data 7 de setembre de 2022, se signa l'ordre de:
 - Controlar la plaga de coloms que afecta l'emplaçament.

- Netejar i desinfectar l'acumulació d'excrements/brutícia del pati interior i de la façana posterior: superfície i barana dels balcons, llindars i ampits de les finestres, i terra de la planta baixa.
- Reparar els vidres de les finestres per evitar que els coloms s'instal·lin a l'interior dels habitatges buits.

Aquesta ordre va ser notificada en data 15 de setembre de 2022.

En aquest punt, convé recordar que l'article 197 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme (TRLUC), obliga els propietaris de tota classe de terrenys, construccions i instal·lacions a complir amb els deures d'ús, conservació i rehabilitació establerts en la mateixa llei, per la legislació aplicable en matèria de sòl i per la legislació sectorial, i al manteniment o reposició de les condicions de seguretat, salubritat i ornament públic dels béns immobles.

Aquest mateix article faculta l'Administració per ordenar l'execució de les obres necessàries per al compliment d'aquestes obligacions, així com a realitzar-les subsidiàriament a càrrec de la persona obligada si aquesta incompleix injustificadament l'ordre.

El deure de conservació és una manifestació de la funció social de l'urbanisme i, per tant, l'Ajuntament, com a ens titular d'aquest deure, està obligat a exercir les potestats de control i d'intervenció que els atorga la legislació vigent per exigir el compliment dels deures generals esmentats.

De l'exposició dels fets es pot concloure que el Districte ha exercit la seva potestat per fer complir el deure legal de conservació: quan va tenir coneixement dels fets denunciats pel ciutadà, va activar els mecanismes d'intervenció que la llei li atorga.

3. La manca de resposta

Abans que res, volem posar de manifest que el **Districte de Sants-Montjuïc s'ha compromès davant d'aquesta Sindicatura a donar resposta a la instància presentada pel ciutadà** en data 25 de maig de 2022, i número registre 20229237374, i informar-lo de la tramitació donada a les seves denúncies.

En altres ocasions, aquesta Sindicatura ha estat informada que el sistema informàtic Autoritas, mitjançant el qual es fa la tramitació dels expedients de protecció de la legalitat urbanística, no preveu respostes automàtiques al denunciant, ja que, com s'ha dit, el fet de ser-ho no li dona automàticament la condició d'interessat a l'expedient.

Tanmateix, en la nostra opinió, això no és un impediment perquè se li doni una resposta per informar-lo de la tramitació que s'ha dut a terme amb les seves denúncies.

Volem fer notar que el fet que l'Administració no hagi donat cap tipus de resposta ni informació al ciutadà promotor de la queixa **li ha causat la percepció que l'òrgan municipal ha actuat amb passivitat davant les seves comunicacions**, és a dir, que no ha complert el seu deure de dur a terme una determinada actuació enfocada a preservar l'interès públic quan, com hem vist, l'actuació municipal ha estat àgil i eficaç.

No podem perdre de vista que l'accés a l'Administració és la porta d'entrada per a l'exercici de drets i deures de les persones administrades. A més, la proximitat a la ciutadania està garantida pels principis generals que es recullen en l'article 3 de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic. La comunicació, doncs, és una eina fonamental perquè totes les persones tinguin una millor comprensió del funcionament de l'Administració i, d'aquesta manera, fer-la més propera a la ciutadania.

El **principi de bona administració** i d'eficàcia dels serveis públics està recollit al dret de la Unió Europea (article 41 de la Carta de Drets Fonamentals), als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquest dret implica disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i capaç de resoldre els problemes de les persones de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta a l'article XXIII, quan es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Un cop considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sants-Montjuïc està sent ajustada a dret i eficaç**.

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que actuï amb celeritat i impulsi d'ofici tots els tràmits a l'expedient incoat fins a la seva resolució.
- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que mantingui informat el ciutadà promotor de la queixa de les actuacions que es duguin a terme en la tramitació de l'expedient en qüestió.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.